

Petr Stančík

NULOROŽEC

Petr Stančík

NULOROŽEC

Petr Stančík

NULOROŽEC

Druhé město
2018

© Petr Stančík, 2018
© Druhé město – Martin Reiner, 2018
ISBN 978-80-7227-411-6 (tištěná kniha)
ISBN 978-80-7227-817-6 (e-kniha)

*Všechny postavy v této knize jsem si vymyslel.
Ve skutečnosti jsou mnohem horší.*

prolog

Když mu bylo rok a půl, poprvé poznal sám sebe v zrcadle a utřel si skvrnu od kaše na špičce nosu. Od té doby začal trpět tím, že vnímal víc, než dovedl vstřebat. Jakmile se naučil chodit, všechno bylo ještě horší. Protože vesmír nebyl všude stejný, ale čím dál od svého středu ležícího v jeho postýlce, tím byl různorodější a tím více jej zraňoval novými vjemy. Tak třeba, ostatní děti jenom tak šly lesní pěšinou. On však viděl, že šupiny borové šišky jsou na jednu stranu uspořádané do pěti spirál, zatímco na opačnou stranu do osmi spirál. Jak dešťové kapky na hladině louže kreslí protínající se kruhy. Jak se strom opakuje v listu a ptáci na obloze se hejnem proměňují v pírka jednoho obřího ptáka. A matoucí spoustu dalších obrazů.

Na základní škole se ho spolužáci brzy naučili trápit tak, že měnili tvar, množství nebo místo předmětů v jeho okolí. Aby ho přestali mučit, musel se stát jejich vůdcem. K úspěchu stačilo dát každému členu klanu pouhé tři věci: totem, rituál a svou šprušli v hierarchii. Svoboda je sice krásnější než ranní rosa na pavučině, přesto ji většina

kluků ráda vyměnila za členskou průkazku s nakreslenou fotkou a razítkem vyřezaným ze syrové brambory. Technologie moci byla až směšně jednoduchá, jenže ovládat ostatní ho vůbec nebavilo, a tak se při první příležitosti nechal svrhnout.

Na střední škole začal toužit po ženách, jak mu kázaly hormony ze zčistajasna spuštěné alchymistické laboratoře v jeho těle. Dívky byly krásné, hebké a voněly, připomínaly přerostlé květiny. Nejvíce se mu líbilo, jak dokonale do sebe obě pohlaví zapadají. Brzy se však ukázalo, že protínající se kruhy na vodě jsou proti nim vzorem stálosti. Ženy jej svou proměnlivostí a nepředvídatelností zavalily takovým množstvím vjemů, že málem zešílel bolestí. Od té doby se s něžným pohlavím stýkal výhradně v představách, nanejvýš ve snech.

Hned po maturitě si našel práci nočního hlídače a snad poprvé v životě zažil, jaké to je nebýt nešťastný. V noci bylo ve firmě liduprázdno. Všechny zdroje vjemů překrývala temnota a ticho, věci se nehýbaly ze svých míst. Nikde nemusel ani rozsvěcet, trasu své obchůzky znal nazpaměť. Zdálo se, že se vesmír navrátil do původního klidu před svým stvořením.

Pokazilo se to až dnes, pět minut po půlnoci. Právě když procházel středem stájí, dvanáct spících obrů okolo něj začalo žhnout. Nejdřív jen ze stínů vystoupily jejich siluety, vyrýsované růžovou září. Rychle se změnily v ohnivé koule. Nebylo kudy utéct, hořící prstenec jej ovinul ze všech stran. Žár byl tak silný, že už ani nepálil.

Upadl na podlahu, zkroucený bolestí z nových vjemů, ale trápení netrvalo dlouho.

Jeho poslední výdech s sebou strhnul i duši. Podobná lososu táhnoucímu proti proudu do rodné vody, vrátila se do nebes, kde konečně našla věčný klid, neboť dokonalost nevytváří žádné vjemy.

kapitola 1

Oheň svítí, hoří, pálí a spaluje.

(Jan Amos Komenský – Orbis pictus)

Na Vltavě startuje hejno labutí. Zadečky mají vyklenuté do dvou hýždí, docela jako lidé, což značí, že jsou pěkně vykrmené. Bílí ptáci zběsile mávají křídly, ale ne a ne se odlepit z vody, z dálky připomínají žabky hozených kamenů, odrážející se od hladiny. Konečně se zvednou nad řeku, ale to už se po proudu blíží most Legií. Polovina jich most nadletí, půlka podletí, ale jedna labuť to napálí zobákem přímo do mostu a rozplácnutá jako v kreslených groteskách pomaličku sjede po pilíři do vody.

Zesměšněná labuť si potom v parku napraví sebevědomí na japonském turistovi jménem Naoko Takemura, který se touží pochlubit doma přátelům fotografií sebe při krmení čehokoli rohlíkem. Rohlíky jsou totiž pro Japonce španělská vesnice, vlastně je neznají nikde na světě, kromě střední Evropy. Vynalezl je jeden pekař při obležení Vídně Turky v roce 1683, aby zesměšnil symbol islámu – půlměsíc. Ze stejného důvodu kdysi začali

Češi dávat turecká jména dvěma zvířatům, považovaným muslimy za nečistá — psům Alík a vepřům zase Pašík.

Labutí zle poštipaný pan Takemura si zaplatí zájezd do vinného sklepa ve Velkých Žernosekách, kde přes varování, aby to nedělal, při vzpomínce na útočícího ptáka nervózně zatuká klouby prstů na sud plný kvasícího vína.

Víno v sudu z těch otřesů do rána zkysne. Sklep mistr je zoufalý, přece to nevylije do kanálu, ale pak dostane nápad. Kalnou břечku nalahvuje a draze prodá jako biogonické víno pro znalce. Jednu z těch láhví otevrou v luxusní pražské restauraci Vagina dentata, zdegustují, dekantují a nalijí do sklenice nadpraporčici Marhanové k jinak prvotřídní večeři. Nadpraporčici víno nechutná, ale nedá to na sobě znát. Bojí se, aby to nevypadalo, že se ve vínu nevyzná, protože se v něm nevyzná. Vypije dvě sklenice do dna a zasvěceně glosuje jeho živočišné tóny. Její žaludek se ovšem opít rohlíkem nedá.

Druhý den ráno se nadpraporčice probudí celá překyselená a policejnímu náčelníkovi ve vaně schválně umyje záda jinak, než to má rád.

Náčelník pak přijde do práce rozladěn, a protože jsem u kriminálky nejmladší, zchladí si žáhu na mně: ze všech případů, které mu přes noc vyrostly na stole, mi na ranní poradě přidělí ten ze všech nejzhůvěřilejší.

Včera v noci na Císařském ostrově lehla popelem stáj firmy Rhinnocent, přitom se pohřešuje noční hlídač. Podle hasičů se požár rozšířil z několika ohnisek, navíc našli na místě mrtvolu. Tudíž je důvodné podezření ze

spáchání zločinů žhářství plus vraždy a tak dále, kulaté razítko, podpis nečitelný.

„Mezi námi, Lavabo,“ usmál se na mě náčelník, jemuž se viditelně ulevilo, „těch mrtvol mohlo být ještě víc, protože policajti ze šestky se málem porvali s policajty ze sedmičky o to, komu ten případ nepatří. Západní část ostrova totiž leží na území městské části Praha 6, zatímco východní na Praze 7. A hranice prochází přesně středem oběti. Tak na co čekáš, Lavabo? Koukej mazat na místo činu.“

Schválně jsem si vybral delší cestu, jen abych se mohl pokochat pohledem na krásnou fekatedrálu, čili starou čistírnu odpadních vod v Bubenči, kterou za blažených časů ještě před první světovou válkou vyprojektoval v bílých rukavičkách britský inženýr sir William Heerlein Lindley. Budova je stavěná z režných cihel rudohnědé barvy a po stranách z ní trčí dvojice komínů, takže se podobá rohaté hlavě démona vynořujícího se z podsvětí.

Těsně před démonovou tlamou jsem zahnul do bezejmenné uličky vedoucí k nábřeží. A po úzkém železném mostu přes plavební kanál na Vltavě přešel na Císařský ostrov. Král alchymistů a císař Svate říše římské Rudolf II. tu kdysi štal jeleny loveckými gepardy. Dnes tady končí špína z celé Prahy v nové čistírně odpadních vod, která zabírá půlku ostrova. Na druhé roste řídký lesík a v něm se skrývá jezdecká škola, přístaviště, malá vodní elektrárna, plus ta vyhořelá stáj.

Přepnul jsem větrání v autě na uzavřený okruh, ale nebylo to nic platné. Dál už se dalo řídit klidně jen po čichu. Zápach spáleniště se do kabiny prodíral skrz plech a každým metrem sílil.

Úzká asfaltová silnice vedla až ke čtvercovému pozemku, podle oka sto na sto metrů. Kolem dokola ho chránil drátěný plot, zpestřený žiletkovým drátem. Přes otevřenou bránu někdo natáhl červenobíle pruhovanou pásku, na níž se stále dokola střídala slova ...POLICIE ZÁKAZ VSTUPU POLICIE ZÁKAZ VSTUPU..., jako by nekonečným opakováním mohla získat nějaký vyšší smysl. Plasty se v přírodě nerozkládají, takže ji jednou v budoucnosti možná vykopou naši potomci a budou si myslet, že to byla nějaká mantra.

Naschvál jsem zastavil tak, abych čumákem auta pásku propnul dovnitř. Věděl jsem, že tím naštvu policajta, který tu zevloval, a o to mi taky šlo. Nutně jsem ze sebe potřeboval ranní zlobu od náčelníka přeprudit na další článek lidského řetězu. Policajt v uniformě mohl být větkem můj táta, ale větrem a deštěm patinované pouhé dvě frčky na náramenících prozrazovaly, že to ani po dvaceti letech služby nedotáhl výše než na strážmistra. Tudíž je buď tupý, nebo bez ctižádosti, v obou případech však nebezpečný asi jako vykastrovaná užovka.

V klidu jsem počkal, až se nadechne, a těsně před tím, než mi začal nadávat, jsem se představil:

„Inspektor Libor Lavabo, kriminálka.“

K tomu jsem mu policejním odznakem zamával tak těsně pod zarudlým nosem, až mu přechrál chlupy

trčící z nozder v huňatých trsech. Státní znak se leskl novotou jako uzená makrela. Strážmistr zkontroloval a vydechl kletbu neslyšně.

Odjakživa mi dělá potíže ptát se na něco lidí, které neznám osobně. Mluvit s někým je pro mě stejně důvěrné jako líbat se nebo pít z jedné sklenice. Jenomže přesun šéfovy mizerné nálady na služebně nižšího kolegu mi tak ulevil, že jsem teď konverzoval přímo s potěšením.

„Co to tady vlastně shořelo, strážmistře?“

„Tam ta stáj,“ ukázal palcem na čoudící hromadu trosek.

„Viděl to nějaký svědek?“

„Ne. Od včerejšího večera na celém ostrově nikdo nebyl, jen noční hlídač přímo tady, a ten zmizel. Čistírna přes noc jede na automatický provoz, na obou mostech se spouštějí závory. Kolem půlnoci se spustil požární poplach. Pak dorazili hasiči a po nich majitel firmy. Hasiči našli na spaleništi nějakou mrtvolu, ale už museli jet pryč. Majitel čeká tam v tom skleněném nesmyslu naproti, až ho vyslechnete. Já tady hlídám, aby sem nikdo nelezl.“

„A čím je tohle?“ kývl jsem směrem ke dvěma autům, na rozdíl od toho mého zaparkovaným v uctivé vzdálenosti od policejní pásy.

„Výjezdové skupiny a stavebního inženýra statika. Přijeli před chvilkou a výjezdovka teď čeká, až, a jestli vůbec, je statik pustí dovnitř.“

„Aha.“

Tím bylo mezi námi řečeno vše. Přesto jsem cítil, že k dokonalému strážmistrovu zkormoucení ještě schází poslední dotyk mistrovského štětce.

Nasadil jsem úsměv tak přátelský, až mě rozbolely tváře.

„Dovolíte malý test, strážmistře? Ukažte mi, jak si prohlížíte své nehty.“

Zvedl ruce dlaněmi k sobě a ohnul špičky prstů.

S pohledem nehnutě zapřeným do jeho očí jsem dodal:

„Podle výzkumu vědců univerzity z kalifornského města Bodie si nehty prohlíží dlaněmi k sobě z osmdesáti devíti procent ženy, kdežto hřbety rukou k sobě z devadesáti šesti procent muži.“

Okamžitě ruce narovnal a obrátil o sto osmdesát stupňů, takže jsem si je mohl konečně prohlédnout i z druhé strany. Levou dlaň měl posetou jizvami po spáleninách ve tvaru kolečka, jak si típal hořící cigarety o holou kůži. Ty čerstvé zarudlé, ty staré naopak o odstín světlejší než okolní pokožka. Znáám podobné typy až moc dobře.

„V testu mužnosti jste obstál. A na rozloučenou vám ještě dám hádanku, platí?“

Jinak by se se mnou už nebavil. Ale už od starověku je známo, že dobře položené hádance žádný muž neodolá. Dokonce ani ten, který vás právě teď ze všeho nejvíc touží pomalu a bolestivě vraždit.

Stačí si vzpomenout na Oidipa a sfingu: Lidožravá obluda s hlavou ženy a tělem lva žila na vrcholku hory Phagas nedaleko Théb a všem kolemjdoucím vnucovala svůj kvíz. Nikdo však nedovedl správně odpovědět, a tak všechny sežrala. Pak přišel Oidipus, hádanku rozluštil, tudíž se sfinga vrhla ze skály a bídě zcepeněla.

Nuže, je to samá lež. Byl jsem tam a vylezl na vrchol hory Phagas. Ona to vlastně není vůbec žádná hora, jen mdlý kopec vysoký sotva pět set metrů nad mořem. Lidé tenkrát museli za obludou dolézat sami, protože vrcholek leží dobré dva kilometry od nejbližší cesty. A sfinga přece musela číhat na vrcholu, když z něj pak skočila. A ten skok by ji nezabil, ani kdyby byla skleněná, protože svahy kopce jsou tak mírné, že by se nanejvýš skutálela. Potom věřte legendám.

Strážmistr zachmuřeně přikývl a já spustil pohádkově hlubokým hlasem:

„Čím je starší, tím je kratší.

Svatební košili v klášteře ušili.

Nejdřív pálíš ty ji. Potom ona tebe.“

Policista přemýšlel, až se mu čepice krabatila. Konečně se mu na tváři rozlil špatně skrývaný výraz uspokojení.

„Cigareta,“ odpověděl, ale vyznělo to jako konec písničky, stažený do vytracena, protože u druhého písmene „a“ už pochopil, že jsem ho dostal.

„Aha, tak vy si pálíte ruku cigaretou?“ pokračoval jsem s milým úsměvem. „A ví váš nadřízený, že se ve službě sebepoškozujete?“

Čekal jsem od něj za to odhalení ledacos. Avšak starý policajt překvapil. Nelekl se, ani nevztekal, jen zapškle potřásl hlavou, přistoupil tak blízko, že jsem na tváři cítil teplo vyzařované jeho obličejem, a pak mi tiše, ale zřetelně řekl přímo z úst do úst:

„Aha, tak ty se máš rád? V tom případě, hošku, u sboru dlouho nevydržíš.“

Byl jsem téhož názoru. Tím náš rozhovor skončil, ostatně byl už nejvyšší čas zahájit vyšetřování. Neohýbal jsem hřbet, ale zvedl jsem červenobílou plastovou pásku POLICIE ZÁKAZ VSTUPU nad hlavu, prošel pod ní a zase ji spustil.

Nakonec mi bylo toho starého strážmistra líto. Třeba měl jenom v životě smůlu. Možná ho v dětství týrali a on to jen poslal dál, jako dnes já jedovatou slinu od náčelníka.

Lítost mi vydržela celých dvacet kroků od auta k požářišti. Stáje vypadaly úplně jinak, než jsem si představoval. Byla to rozlehlá hala postavená z betonu a titanového tahokovu, v módním stylu organické architektury do tvaru prohnutého kužele s prosklenou špičkou, která vykukovala až nad koruny okolních stromů. Dřív byl určitě elegantně bílý a ladný, teď tu ale stál celý očouzený, napůl zborcený, okna ve špici popraskaná a slepá.

Pečlivě jsem překročil ostrou hranici mezi zelenou a žárem zežloutlou trávou. V kolejkách rozježděných hasičskými vozy tiše zasychalo bláto.

Před budovou stáli tři muži. Dva z nich byli moji kolegové – vedoucí výjezdovky poručík Kostiha a kriminalistický technik Krunýř, o němž se říkalo: ten je tak pomalý, že jednou umře na kousnutí želvy. Třetího jsem neznal, ale držel v ruce důležitě kladívko, a tak jsem si domyslel, že je to asi ten statik.

Jako by slyšel mé myšlenky, statik zaťukal kladívkem do zdi a pravil:

„Pánové, stavba je staticky v pořádku, můžete dovnitř.“

Kostiha s Krunýřem se nedůvěřivě podívali nejdřív na poloroztavenou střechu stáje, potom na sebe a nakonec na statika.

„Proč tam nejdřív nejdete vy?“ řekl Krunýř pomalu.

„Já už si svoje zjistil. Přece vám tam nepošlapu místo činu.“

Statik vesele zasunul kladívko do kufříku, kufřík do kufru auta a odfrčel.

„Tak hajdy dovnitř, chladnou ti stopy,“ vlídně pokynul vedoucí výjezdovky technikovi.

„Až po tobě, ó veliký vezíre.“

„Kdepak, pilná včeličko. Já to tu řídím, ty běž sbírat stopy. Budu tady hlídat, aby tě tam nikdo nerušil.“

Technik se pomalu rozhlédl do všech světových stran.

„Vždyť kromě nás tady není živé duše.“

„A tady ten snad vylezl z Gogola?“ Kostiha ukázal prstem na mě.

„To je přece inspektor Lavabo. Od nás ze služebny.“

„Aha, to ucho.“

Dělal jsem, že to ucho neslyším, došel až k nim a slušně pozdravil. Kostiha přes všechno naléhání zůstal venku a okázale rozbaloval krabičku se svačinou. Vytáhl z ní dva krajíce chleba, rozšklebil je, přičichl k nim a s odporem vše zahodil do trávy.

„Nesnáším margarín!“

Já s Krunýřem jsme se tedy vydali dovnitř. Technik se nepřítomného kolegy zničehonic zeptal:

„Proč si teda chleba tím margarínem mažeš?“

Pak ještě něco povídal, pohyboval se však tak zvolna, že mi brzy zůstal daleko z doslechu.

Přešel jsem plechová vrata, která se válela na zemi u vjezdu do stájí, vyrvaná z pantů a zkroucená buď žár-rem, nebo beranidlem hasičů. Kovové boule se mi pod nohama promáčkávaly dovnitř a znovu se vracely zpět s nepříjemným rachocením.

Uvnitř to připomínalo věčné šero podsvětí. Smrad spáleniny zhoustl málem až do hmatatelnosti a zkaženým vzduchem poletovaly veliké tučné saze. Na kruhové plošině ve středu budovy leželo zčernalé lidské tělo, zkroucené do polohy plodu v děloze. Okolo něj se v pravidelných rozestupech jako číslice na ciferníku hodin rozkládalo dvanáct hromad popela, ze kterých trčely kusy obrovských kostí.

Konečně dorazil i Krunýř a začal fotografovat místo činu. Úplně zbytečně na barvu. Všechno tu totiž bylo po- nuře černobílé jak fanatikovo vidění světa.

Zvenčí zazněly hlasy a do budovy vešel vysoký muž, tak vyzábělý, jako kdyby měl někde uvnitř vír, vtahující jej do sebe.

„Doktor Pernatec, soudní lékař,“ představil se stroze. „Už můžu k oběti?“

„Klidně. Všechno jsem nafotil, žádné stopy tu nejsou a otisky prstů zničil požár, takže jsem hotový,“ odpověděl technik a pomalu se začal obracet směrem k východu.

Pernatec rozložil vedle mrtvolý kufr se spoustou zlo- věstných nástrojů, vytáhl z něj lupu se svítilnou a začal zkoumat ohořelé tělo.

„Byl to muž, běloch, starý asi dvacet let. Nevidím žádné stopy násilí, poloha těla odpovídá smrti uhořením, ovšem přesně vám to řeknu až po pitvě. Otevřu si ho zítra ve tři odpoledne na prosektuře Ústavu pro studium bolesti v ulici Ke Karlovu číslo 4. Pokud chcete, přijďte se podívat.“

„Děkuji za pozvání, doktore, rád přijdu. A z čeho jsou ty hromady popela okolo?“

Pernatec prohrábl jednu hromadu popela tyčkou a vyvalil z ní oharek monstrózního obratle, který se vzápětí rozpadl v prach.

„Zaživa to byli nějací velcí suchozemští savci, možná sloni, hroši nebo nosorožci. Nevím přesně, nejsem veterinář. Záhada ovšem je, jak mohli tak dokonale shořet na popel, když ten mrtvý muž uprostřed je spálený jen na povrchu. V peci krematoria při teplotě devět set stupňů Celsia trvá zpopelnění těla průměrně jednu minutu na jeden kilogram hmotnosti. A každé z těch hovad tady vážilo odhadem tunu. Čili by měly žhnout nejméně sedmáct hodin. Což ale není moje starost, že.“

Pernatec sklapl kufr a odešel.

Chodil jsem sem a tam po spáleništi a snažil se najít, co tu vlastně hořelo, ale marně. Vyhořelá budova působila depresivně jako obrázek na náhrobním kamenu. Zborcená střecha a napůl roztavený kovový plášť odhalily kostru nosných betonových sloupů. Byl jsem rád, že můžu konečně vypadnout pryč.

kapitola 2

*Bohužel nemám roh. Jak je ošklivé mít hladké čelo.
Potřeboval bych jeden nebo dva rohy, abych si zvýraznil
vpadlé rysy.*

(Eugène Ionesco — Nosorožec)

Hoši z výjezdovky už nasedli zpátky do auta. Poručík Kostihra stálh okénko a zavolal na mě:

„Vyslechni majitele tady toho blázince sám, my už musíme jet, ano?“

Byla to ovšem otázka pouze řečnická, tudíž ani nečekal na odpověď, sešlápl plynový pedál a byli oba v trapu.

Zamířil jsem do budovy naproti stájím, kterou požár našťestí ušetřil.

„Skleněný nesmysl“ byl ve skutečnosti samonosná skořepina z průsvitného plastu pergamenové barvy a nápadně se podobal zvětšené spirálové ulitě mořského hlavonožce jménem Nautilus pompilius, položené na bok. Na konci závitu, v nejširší části budovy, jsem našel něco jako dveře. Zaklepal jsem a vzápětí mi přišel otevřít asi třicetiletý muž v tmavém obleku. Jeho tělo bylo

mohutné ve všech rozměrech. Na širokém krku seděla podlouhlá hlava s výrazným špičatým nosem, širokými masitými ústy a nahoře zahrocenýma ušima. Hluboko zapuštěná a daleko od sebe posazená očka měl opuchlá alkoholem nebo pláčem. Nejspíš obojím. Hrozně mi připomínal nějaké zvíře, ale nemohl jsem si vzpomenout jaké.

„Inspektor Lavabo, kriminální služba.“

„Doktor Alva Vrutec, majitel firmy Rhinnocent. Pojdte dál.“

Nepokoušel se mi podat ruku, což jsem ocenil.

Vnitřní prostor byl stejně jako u opravdového Nautila rozdělen zakřivenými přepážkami na řadu komůrek, které se směrem do středu zmenšovaly. Do všech se vcházelo z chodby vinoucí se podél okraje ulity. Nebyla tu žádná okna, interiér skrz průhledné stěny iluminovalo příjemně rozptýlené sluneční světlo. Vrutec mě zavedl do první místnosti, nabídl mi místo v koženém křesle a otevřel dvířka baru, důvtipně zamaskovaného uvnitř bronzového poprsí nosorožce.

„Dáte si něco k pití, inspektore?“

„Jsem ve službě, takže děkuji, ano. Totéž co vy.“

Nahrál dvě baňaté skleničky nad lihovým kahanem a nalil nám oběma starý dobrý koňak. Pak se posadil do křesla naproti mně a tázavě naklonil hlavu.

„Na spáleništi jsme našli mrtvolu asi dvacetiletého muže. Napadá vás, kdo to byl?“

„Nejspíš náš noční hlídač. Zmizel uprostřed obchůzky a to nikdy předtím neudělal. Byl naprosto spolehlivý,

bral svou práci smrtelně vážně. Chudák, měl Aspergerův syndrom. Víte, co to je?“

„Jistě. Druh autismu. Aspíci mívají nadprůměrnou inteligenci, ale taky potíže v komunikaci a společenském chování. Vyžívají se v rituálech a nesnášejí změny.“

„Dřív se jim říkalo podivíni nebo světci, ale dnes musí být na všechno lékařská diagnóza.“

Napili jsme se. Koňak do mě sestoupil jako Orfeus do podsvětí a hřál, až duše jihla.

„A ta obrovská zvířata ve stáji?“ zeptal jsem se, jakmile jeho tóny dozněly.

Otázka mu zacukala obočím, ale ovládl se.

„To nebyla stáj, nýbrž nosorožín. Podle vzoru kravín. Celkem dvanáct samic afrického nosorožce širokohubého. Samice proto, že samci si brání své teritorium a pod jednou střechou by se vzájemně pozabíjeli.“

„Proboha, na co jste choval nosorožce? To je vykrmuje-
te pro zoo?“

Vrutec otevřel v rohu místnosti trezor ve tvaru balvanu oblého tak, aby přesně přiléhal k zakřiveným stěnám. Vytáhl z něj origami připomínající nosorožce a podal mi je. Skládačka z hrbolatého ručního papíru vypadala až bolestně krásně. Na visáčce měla z jedné strany nápis v čínských znacích a z druhé v angličtině:

*Rhinnocent®
100% pure rhino horn powder
100 grains*

Vrutec zatáhl za nosorožcův roh a origami se otevřelo. Položil na stůl list čistého papíru a vysypal na něj špetku žlutobílého prášku.

„To je mletý prášek z nosorožčího rohu. Číňané nebo Japonci jsou za takový balíček ochotní zaplatit klidně i deset tisíc dolarů. Na váhu je třicetkrát dražší než zlato. V Asii totiž věří, že nosorožčí roh léčí dvě nejtěžší choroby z bohatství – rakovinu a impotenci. Lízněte si, inspektore. Chemicky je to v podstatě čistý keratin. Na organismus má stejně terapeutický účinek, jako když si okusujete nehty.“

Naslinil jsem špičku malíčku, namočil do hromádky a olízl. Prášek měl nepříjemně hořkokyselou chuť.

„Deset tisíc dolarů za šest a půl gramu rohoviny je dost peněz,“ řekl jsem a spláchl živočišnou pachutí prášku koňakem. „To musí být velké lákadlo pro padělatele.“

„Pravda, na pohled je i chemicky k nerozeznání od mletých nehtů. Jenže dnes si ho zákazníci testují na přítomnost nosorožčí DNA. Takže padělatelé mají smůlu.“

„A vy ten prášek vyrábíte?“

„Ještě před rokem dodávali veškerý nosorožčí prášek na trh pytláci. Afričtí pytláci jsou hnusné zrudý. Úplně zbytečně nosorožce zabíjejí jen proto, aby jim uřízli roh. Jejich vinou jsou nosorožci na vymření. Některé druhy už vyhynuly úplně, u jiných zbylo v přírodě jen posledních pár tisícovek. Pytláci jsou tak drzí, že nosorožce začali vraždit dokonce i v evropských zoologických zahradách.“

Vrutec se odmlčel. Složil papír, zbytek nosorožčího prášku nasypal drážkou zpátky do origami a skládačku zase uzavřel papírovým rohem.

„Nosorožci byli odmalička moje láska. Nejsou to žádní géniové – nosorožec má v masivní hlavě mrňavý mozek, poměr váhy mozku a těla u něj dělá přibližně jedna ku osmi tisícům, kdežto u člověka jedna ku padesáti – jenže mají šmrnc. Nechtěl jsem do postýlky plyšového medvěda, ale nosorožce. Ve školce jsem nedal pokoj, dokud mi obrázek na skříňce s botičkami nepřemalovali z kočičky na nosorožce. A nakonec jsem vystudoval zoologii na univerzitě. Disertační práce na téma anatomie jednorožců. Oni totiž ti bájní jednorožci byli ve skutečnosti nosorožci, jenomže ve středověké Evropě je znali jen z vyprávění cestovatelů, a tak si je maličko idealizovali. Například v tom, že když uvidí pannu, složí jí hlavu do klína a usne. I kdyby to nosorožec nakrásně udělal, milou pannu by tím rozmačkal na placku. Poprvé se v Evropě objevil až roku 1593, kdy nosorožčího samce poslal římskému císaři a českému králi Rudolfu II. jako dar habešský císař Malak Sagad I., mimochodem přímý potomek biblického krále Šalomouna a královny ze Sáby. Na Pražský hrad se už nevešel, takže ho chovali právě tady, na Císařském ostrově. Proto jsem ten pozemek koupil. Rudolfův nosorožec tu žil v klidu až do února 1611, kdy do Prahy vpadlo pasovské vojsko. Žoldnéři nosorožce zastřelili dělem, taky kvůli rohu. Oni totiž tenkrát věřili, že mu z lebky pod kořenem rohu vyrůstá drahokam zvaný karbunkl čili rubín.“

„To vím,“ využil jsem příležitost přerušit jeho dlouhý monolog. „Psal o tom třeba minesengr Wolfram von Eschenbach v Parzivalovi. Snad si to ještě vybavím.“

Odkašlal jsem si a začal recitovat:

*„Ein tier heizt monîcirus:
Daz erkennt der meide rein sô grôz
daz ez slæfet ûf der meide schôz.
Wir gewunn des tieres herzen
über des kûneges smerzen.
Wir nâmen den karfunkelstein
ûf des selben tieres hirnbein,
Der dâ wehset under sîme horn.“*

Středověká poezie v mém podání nosorožníka poněkud vyvedla z míry.

„Jste vůbec od policie? Můžete se mi něčím prokázat?“

Položil jsem na stůl odznak, nechal kov zatřpytit v paprscích slunce a zase ho schoval do kapsy.

„Nevěřil byste, co všechno se dnes učí na policejní akademii.“

„Najednou se cítím mnohem víc v bezpečí,“ uklidnil se Vrutec. „Znělo to jako němčina, ale nerozumím ani slovu.“

„To bylo středohornoněmecky,“ vysvětloval jsem. „Pokusím se to přeložit do češtiny:

*Ten tvor má jméno Jednorožec.
Spočinul námi nalákaný
k sladkému spánku v klíně panny.*

*Pak jeho srdcem, rozmilí,
královu bolest hojili.
Karbunkl z lebky sekali
tomu tvorů jak ze skály.
Vyrůstal mu tam pod rohem přec.“*

Vrutce moje veršování ani trochu nepobavilo. Právě naopak. Zrudl v obličeji a chvíli vydechoval do papírového pytlíku, aby se uklidnil.

„Chudák jednorožec! Ulovili ho na pannu, zabili ve spánku, vyrvali mu srdce z těla i rubín z hlavy a pak tím kurýrovali starého chlípníka krále Anfortase. Stejně ho neuzdravili!“

Najednou jsem si uvědomil, že mám hlad. Od rána jsem nic nejedl a žaludek začínal protestovat.

„Nechme už historii historii,“ řekl jsem stroze. „Ještě jste mi nevysvětlil účel těch nosorožců.“

„Před lety jsem dostal geniální nápad: nosorožčí rohy pěstovat. Ony to totiž nejsou opravdové rohy, nemají kostěný základ, ale vyrůstají z kůže, podobně jako lidské nehty. To znamená, že nosorožcům pořád dorůstají, a pokud jim navíc nasadíte speciální dietu se spoustou keratinu a vitamínů B plus E, začnou jim rašit jako divé. A vůbec je nebolí, když jim každý den kousek rohu opilujete.“

Vrutec se odmlčel, vytáhl z kapsy zavírací nůž, vyklopil z něj ocelový pilníček a pro názornost si opiloval kousek nehtu. Pak mi pilníček nabídl k vyzkoušení. S díky jsem odmítl.

„Přípravy daly spoustu práce. Odchytit zvířata a převést je z Afriky bylo těžké, ale nic proti tomu, získat všechna úřední povolení, potvrzení a razítka. Nakonec jsem to ale dokázal a značka Rhinnocent do roka ovládla světové trhy. Od pytláků už nikdo nevzal ani gram, takže přestali nosorožce zabíjet. Zákazníci totiž pochopili, že když budou dál spřažení s pytláky, brzy nebudou mít co kupovat. Vypadalo to, že se africké nosorožce podaří zachránit před vymřením. Jejich počet v přírodě se začal zvyšovat, vůbec poprvé od té doby, co se měří. Ale teď je se vším konec.“

Složil hlavu do dlaní, ale jeho nos byl tak dlouhý, že vyčuhoval mezi rukama.

„Můžete přece obstarat další,“ snažil jsem se ho utěšit.

„To bych mohl. Jenže mám strach. Někdo to tady zapálil schválně.“

„Proč si to myslíte?“

„V nosorožině nebylo vůbec nic, co by mohlo hořet. Dokonce ani sláma, nosorožci stáli na čistém písku. Navíc to tam hlídal prvotřídní protipožární systém. Všude tepelná i kouřová čidla a automatické hasicí sprchy.“

„A máte na někoho podezření?“

„Jediný, kdo k tomu měl důvod, je konkurence, čili afričtí pytláci. Osobně ale žádného neznám.“

Už mě nenapadaly žádné otázky, takže jsem si od Vrutce vzal záznam bezpečnostních kamer ze včerejšího dne i noci, nakladl mu na srdce, aby se po dobu vyšetřování nevzdaloval bez ohlášení z Prahy, a rozloučili jsme se slovy na shledanou, což ani jeden z nás nemyslel vážně.

kapitola 3

*Nechci polykat plameny
stejně to nejde
chce se mi spát*

(Filip Topol — Chce se mi spát)

Ve dveřích jsem se málem srazil s mužem, který šel právě dovnitř. Vysoký, štíhlý a půlnočně tmavovlasý, na první pohled vzor kladného hrdiny z komiksu pro mládež. Známa tvář z masmédií. Patrik Metyloun, environmentální aktivista a předseda ekologické organizace Palatinové planety. Prošel kolem mě bez povšimnutí, podal Vrutcovi pravou ruku a levicí si ji přidržel.

„Strašná tragédie! Chudáci nosorožci. Vlastně nosorožice, abych byl genderově korektní. Drahý Alvo, máte mou soustrast. Když jsem to neštěstí viděl v televizi, hned jsem se uvolnil. Byl jsem totiž připoután řetězem k vápencové skále, která je domovem ohrožených druhů rostlin, jako je hnědenec zvrhlý, židovíník německý či hadí mord maloúborný, aby ji kapitalisté nemohli

odstřelit a semlít do pytlů na cement. No, teď se jim to nejspíš povedlo.“

Metyloun přemožený zármutkem sklonil bradu na prsa, čímž odhalil, že jinak dokonalou symetrii jeho zjevu ruší dva víry ve vlasech na temeni – jeden pravotočivý a druhý levotočivý. Zaujalo mě to, protože většina lidí, včetně mě, má na hlavě jenom jeden vír.

Dál už jsem ekoaktivistu neposlouchal a vydal se zpátky k bráně. Moje auto se krčilo ztracené mezi televizními přenosovými vozy. Policejní páska přetržená a zadupaná do bláta. Novináři se hemžili kolem spáleniště jako krabi okolo velryby vyvržené na břeh. Supi obrazů. Hyeny citů. Prázdnospěvci, jak takovým říkal Mistr Jan Hus.

Nasedl jsem do auta, prokličkoval z obklíčení a vrátil se na silnici. Otázka, kam jít na oběd, byla zodpovězena dříve, než padla, neboť jen malý kousek od Císařského ostrova ležela moje oblíbená restaurace U Dvaceti. Nácházela se v Kulečnickovém sálu půvabné novorenesanční Villy Lanna. Zdejší kuchyně byla vyhlášená, avšak hlavním lákadlem podniku byla možnost po jídle rozložit křeslo v pohodlné lehátko a dát si eponymních dvacet minut šlofíka.

Poručil jsem si pokrm, dříve běžně vegetující na jídelních lístcích hospod nižších kategorií, nyní však málem vyhynulý, stejně jako ten Metylounův hadí mord maloubohný: jehněčí kořínek na smetaně se zázvorem a čerstvě natrhaným tymiánem.

Nebyl to rozhodně oběd bojovníka, žádný napůl krvavý, napůl zuhelnatělý rostbíf, leč poklidné souznění s ves-

mírnými rytmy, vzpomínka na fantastické snoubení chutí prsu a mateřského mléka. Když jsem polykal poslední sousto, napadlo mě, že pro tu mdlé navinulou chuť bych i vraždil. Po obědě mi přinesli kávu a místo dezertu jsem si dal rozložit lehátko. Vodorovná poloha mě vzápětí přenesla do limbu a zdál se mi prapodivný sen:

Šel jsem na procházku s pejskem. Vlastně to ani nebyl pes, ale maličký hravý nosorožec. Přišli jsme na břeh jezera a nosorožík najednou začal vyvádět. Nahnul jsem se nad vodu, abych viděl, na co tak štěká. Pod hladinou se mihotaly siluety srnek, poklidně spásajících řasy na dně jezera. Když jsem se vynadíval, nosorožík byl ten tam. V ruce mi zůstalo jen prázdné vodítko. Z jezera vystoupila jedna srnka, oklepala se a řekla, že mi pomůže ztraceného nosorožíka najít. Hledali jsme všude, ale marně. Nakonec jsem se celý unavený a zoufalý vrátil domů. Na stole ležel pekáč plný čerstvě upečených buchet. Vzal jsem jednu do ruky, byla ještě vlažná a uvnitř se něco hýbalo. Odloupl jsem kus těsta, z buchty vyskočil můj nosorožík, živý a zdravý. Začal radostně poskakovat po stole a honit si ocásek.

Po obědě jsem se s nechutí vrátil do služebny. Na hřbitovech musel nejmladší pohřbený držet každou noc stráž, dokud nepřibyl nový umrlec. Mně zas jako elévovi přidělili ten nejhorší psací stůl, ve stínu přerostlého tchýnina jazyka, hned vedle dveří na záchod.

Pustil jsem si záznam bezpečnostních kamer od Vrutce. Zabíraly nejen interiér nosorožína, ale taky vstupní

bránu i všechny čtyři strany plotu a v noci se automaticky přepínaly na infračervené spektrum. Takže kdyby dovnitř pronikl někdo cizí, kamery by ho musely zaznamenat. Žádný vetřelec se tu však neobjevil.

Kromě samotného Vrutce měla firma jen tři zaměstnance: dva ošetřovatele, kteří se střídali přes den, a nočního hlídače. Udělal jsem si přehled včerejšího dění:

29. srpna

4:55 přijel ranní ošetřovatel nosorožců

9:03 přijel Vrutec

13:48 přijel odpolední ošetřovatel nosorožců

14:09 odjel ranní ošetřovatel nosorožců

17:04 přijela dodávka se žrádlem, řidič vysypal pytle do automatického dávkovače krmiva a hned zase odjel

19:27 odjel Vrutec

21:52 přišel noční hlídač

23:11 odjel odpolední ošetřovatel nosorožců

30. srpna

0:00 hlídač vešel do nosorožína

0:05 v nosorožíně vypukl požár, konec záznamu

Chvilí jsem přemýšlel, zda mám datum 30. srpna napsat před, nebo až za řádek s časem nula hodin a nula minut. Přesná půlnoc vlastně spojovala oba dny a zároveň nepatřila ani do jednoho. Napadlo mě, že to souvisí se starověkým paradoxem zvaným Achilles a želva, jímž Zénón z Eleje dokazoval, že pohyb je pouhé zdání: nejrychlejší z Řeků, Achilles, závodí v běhu s nejpo-

malejším zvířetem, želvou. Želva je stokrát pomalejší, proto dostane náskok. Achilles doběhne na místo, kde želva startovala, ta se však mezitím posunula o jednu setinu původní vzdálenosti, a tak dále až do nekonečna, takže Achilles želvu nikdy nepředběhne. Aristotelés proti paradoxu argumentoval úvahou, že součet nekonečné řady vzdáleností i časů může být konečný, pokud se její členy dostatečně rychle zmenšují. To je samozřejmě nesmysl, o to smutnější, že jej po Aristotelovi všichni papouškují dodnes. Žádná nekonečná řada, i když má konečný součet, totiž nemá žádný poslední krok, takže nemůže nikdy proběhnout celá. Skutečné řešení Zénónova paradoxu tkví v tom, že prostor ani čas nejsou spojité, nýbrž se skládají ze sice nepatrných, ale dále již nedělitelných úseků čili kvant. Nejmenší kvantum prostoru je takzvaná Planckova délka, asi 16 sextiliontin metru, a nejmenší kvantum času Planckův čas, přibližně 54 septiliardtin vteřiny. Oba závodníci se tedy nepohybují plynule, avšak řadou skoků o velikosti Planckovy délky. Jakmile Achilles dorazí do stejného kvanta délky jako želva, prostě se přes něj posune dříve než ona, a tak ji předežene.

Fascinující úvaha, ale najít žháře mi to nepomůže, takže jsem nechal datum tam, kde bylo, a vrátil se zase k případu.

Ze záznamu požáru se nedalo nic kloudného vyčíst. Hlídač vyrážel na obchůzku přesně každou půlhodinu. Čtyřikrát se nestalo nic zvláštního. Popáté přišel na plošinu uprostřed kruhu spících zvířat. Zvedl ruku, podíval